

KAROLINA WENCELOVÁ:
KULTURNÍ KRAJINA
A DROBNÉ PAMÁTKY
NA KŘIVOKLÁTSKU
DIPLOMOVÁ PRÁCE
POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Diplomantka přibližuje v lakonickém úvodu své práce základní přístup k tématu enumerací využitých vědních disciplín. Ambici mezioborové kulturologické syntézy přímo neformuluje, ale z koncepce práce je zjevná. Výchozím teoretickým konceptem se stalo fenomenologické chápání *místa*, konkrétní zkoumání se děje prostředky dějepisu výtvarného umění a dodejme, že také historiografie kultury. Aplikační rovinu pak reprezentuje teoretická složka památkové péče. Záběr mezioborové syntézy je ale širší, než diplomantka v úvodu manifestuje, zahrnuje minimálně i dobře využitě poznatky a postupy etnografie, historické geografie a toponomastiky. Vymezení tématu logicky postupuje od pojmu *kulturní krajiny*, uchopené prostřednictvím zmíněné kategorie *místa* zhruba v intencích teorie Christiana Norberga-Schulze. Zaslouženou pozornost věnovala diplomantka knize Radana Květa *Duše krajiny. Staré stezky v proměnách věků* (Academia, Praha 2003), která se ukázala jako velmi cenný příspěvek k výstavbě teoretického podkladu zkoumání zvoleného tématu.

Za velmi přínosný považuji nástin vývoje české kulturní krajiny, dobře dokumentující, jak komplexně diplomantka ke svému tématu přistoupila. Dobrým vodítkem jí zde byla čerstvá kniha *Krajina a revoluce. Významné přelomy ve vývoji kulturní krajiny českých zemí* (Malá Skála, Praha 2005). Její využití zase dokládá, jak bezpečně se diplomantka orientuje v literatuře.

Typologie, s jejíž pomocí se autorka zmocňuje svého předmětu, je dobře promyšlená a plně funkční. Osobně si zvláště cením diplomantčiny houževnaté snahy dobrat se sociologického pozadí vzniku drobných památek. Pohybuje se zde v totálně neprobádané oblasti, přesto se

jí podařilo nejen soustředit pro zvolený region úctyhodné množství údajů, ale dokázala s nimi také metodicky čistě nakládat. Charakterizuje to ostatně diplomantčin přístup obecněji: Nikde nejde cestou snadnosti, nespokojuje se s lehce dostupnými podklady, nevyhýbá se terénu, pokrytému dosavadním bádáním nedostatečně či sporně.

Velmi dobře je představen region Křivoklátska. Zde musím znovu zdůraznit příkladnou metodičnost a systematičnost: Diplomantka dobře exponuje kulturní dějiny regionu, nikde nevrší historická fakta nefunkčně. Výsledkem je plastický obraz kulturní krajiny, naplněné významy, jejichž část nesou drobné památky.

Přesvědčivé výsledky přinesl diplomantčin terénní výzkum. Důkladná autopsie jí dovolila přiblížit kontext drobných památek a interpretovat jejich podobu a výraz i s pomocí citlivé rekonstrukce původní podoby a charakteru místa. Jednotlivá zastavení její pouti po drobných památkách regionu tak skládají velmi plastický obraz fungování drobných památek v krajině, jejich schopnosti nést paměť krajiny a strukturovat její vnímání. Součástí terénního výzkumu byly také rozhovory se starosty a představiteli regionálních sdružení. Znovu lze konstatovat, že čistě vedené a korektně zpracované. Třetí složka terénního výzkumu byla obrazová: Diplomantka si fotografiemi otevřela další interpretační rovinu, plodně dotvářející přesvědčivý výsledný obraz.

Souhrnně lze konstatovat, že diplomantka plně dostála svému tématu, pro jeho komplexní kulturologické zpracování našla dobrá teoretická a metodologická východiska i účinné prostředky. Výsledkem je kvalitní syntéza, dobře rozvržená a vystavěná, představující cenný příspěvek ke kulturní historii zvoleného regionu i k poznání dosud zcela nedostatečně prozkoumaného fondu drobných památek a k teoretickým i praktickým otázkám jejich ochrany. Diplomovou práci Karoliny Wencelové *Kulturní krajina a drobné památky na Křivoklátsku* proto plně doporučuji k obhajobě.

V Praze 1. února 2006

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.